

STANDARDY OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY PRZED KRZYWDZENIEM WERSJA SKRÓCONA

I. Najważniejsze elementy standardów ochrony uczniów

- Standardy ochrony uczniów to zasady, które mają przyczyniać się do tworzenia bezpiecznego środowiska w taki sposób, by każdy uczeń mógł się czuć w szkole dobrze, był w niej akceptowany i szanowany. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub niestosowne zachowanie w szkole lub poza nią, a także wyznaczają sposób postępowania z osobą krzywdzoną i sprawcą.
- Podstawową zasadą jest równe traktowanie wszystkich uczniów. Godność każdej osoby jest w naszej szkole szanowana. Jednocześnie uwzględnia się wyjątkowość i indywidualność każdego ucznia, co wymaga dostosowania metod i podejścia uwzględniającego jego potrzeby i sytuację życiową.
- Każda osoba w naszej społeczności szkolnej jest odpowiedzialna za tworzenie bezpiecznego środowiska: personel (nauczyciele i inni pracownicy szkoły), uczniowie i ich rodzice. Wszyscy razem starają się współpracować w trosce o dobro wspólne.
- Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy (fizycznej, psychicznej czy seksualnej) przez pracowników szkoły, uczniów czy innych członków społeczności szkolnej.
- Kiedy dzieje się coś niepokojącego, szczególnie wtedy, gdy uczniowie są krzywdzeni przez innych lub są świadkami krzywdy innej osoby, niezwłocznie powinni o sytuacji poinformować personel szkoły.
- Każdy sygnał świadczący o tym, że uczeń może doświadczać przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego ucznia w szkole lub poza nią, jest zawsze bardzo poważnie traktowany przez personel szkoły. Każda sytuacja jest odpowiednio badana, a podejmowane działania mają na celu jak najszybsze przerwanie krzywdzenia i udzielenie wsparcia osobie, która go doświadcza. Personel szkoły podejmuje działania według zasad określonych w pełnej wersji standardów ochrony dzieci.

- W szkole wyznaczone są osoby, które mają szczególną odpowiedzialność w zakresie ochrony uczniów przed krzywdzeniem:

Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko / funkcja	Dane kontaktowe
Wdrażanie standardów ochrony uczniów	Agnieszka Kamińska - pedagog szkolny	agnieszka.kaminska@urszulankipoznan.pl
Bezpieczne korzystanie z Internetu	Paweł Fabianowicz - administrator sieci internetowej szkoły	pawel.fabianowicz@urszulankipoznan.pl
Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących krzywdzenia ucznia	Osoba zaufania: Agata Grabska - Saniuk Pedagog szkolny: Agnieszka Kamińska Administrator sieci: Paweł Fabianowicz ORAZ KAŻDY CZŁONEK PERSONELU OBDARZONY PRZEZ UCZNIĄ ZAUFANIEM	agata.grabska.saniuk@urszulankipoznan.pl agnieszka.kaminska@urszulankipoznan.pl pawel.fabianowicz@urszulankipoznan.pl

- Troska o bezpieczeństwo i dobre relacje dotyczy również Internetu i komunikacji drogą elektroniczną. Szkoła dba o to, by dostęp do Internetu w placówce był bezpieczny, wprowadza rozwiązania ograniczające możliwość dostępu do treści szkodliwych. Ponadto personel szkoły reaguje na niebezpieczne, szkodliwe i krzywdzące sytuacje dziejące się w przestrzeni internetowej. Uczeń zawsze może poprosić o pomoc, gdy on sam lub ktoś inny doświadcza krzywdzenia w sieci.
- Personel szkoły dba o ochronę wizerunku uczniów. Rodzice na początku roku szkolnego decydują, czy wyrażają zgodę na publikację zdjęć i filmów prezentujących wizerunek ich dzieci. Podczas różnych wydarzeń związanych z życiem szkoły są robione zdjęcia i nagrywane filmy, które mogą później być wykorzystane w mediach społecznościowych. Mogą być na nich obecni tylko ci uczniowie, których rodzice wyrazili na to zgodę. Każdy uczeń w momencie wykonywania zdjęć lub nagrań ma prawo powiedzieć, że nie chce, by jego wizerunek w materiałach z tego konkretnego wydarzenia był publikowany. Personel szkoły szanuje decyzję dziecka. Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, kiedy wizerunek osoby stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz lub impreza publiczna.
- Wszyscy powinni szanować prawo do prywatności innych - uczniów oraz dorosłych, dlatego nie mogą publikować w przestrzeni internetowej i w swoich mediach społecznościowych wizerunku innych osób bez jej wiedzy i zgody.

II. Zasady bezpiecznych relacji personelu szkoły z uczniami

W standardach ochrony małoletnich znajduje się szczegółowy kodeks zachowań, który powinien być respektowany przez wszystkich pracowników szkoły. Poniżej zamieszczamy streszczenie najważniejszych zasad obowiązujących osoby dorosłe pracujące w szkole:

Dorośli wobec dzieci powinni:

- Równo traktować wszystkich uczniów. Szanować godność każdej osoby, uwzględniając wyjątkowość i indywidualność każdego ucznia oraz jego sytuację życiową.
- Zachowywać się w obecności uczniów w sposób stosowny.
- Spotkania indywidualne z uczniami odbywać się tylko w sytuacjach o charakterze dydaktyczno-wychowawczym oraz w miejscach do tego przeznaczonych, w warunkach zapewniających bezpieczeństwo.
- Kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, uwzględniając aktualną sytuację i potrzeby ucznia

Zabronione i karalne są wszelkie zachowania demoralizujące i krzywdzące wobec uczniów, w tym:

- praca z dziećmi i młodzieżą pod wpływem alkoholu i narkotyków
- spożywanie alkoholu, narkotyków, palenie papierosów w obecności uczniów,
- częstowanie uczniów papierosami, alkoholem, narkotykami lub innymi używkami, pokazywanie i udostępnianie uczniom różnego typu treści nieodpowiednich dla ich wieku i etapu rozwoju,
- stosowanie takich form dotyku, które mogą mieć charakter intymny,
- jakiegokolwiek kary cielesne.

Zalecaną formą komunikacji między nauczycielami a uczniami i ich rodzicami jest dziennik Librus oraz służbowa poczta elektroniczna.

III. Zasady bezpiecznych relacji między uczniami – pełna wersja

1. Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby:

- Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
- Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
- Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy, cechy i możliwości kolegów/koleżanek.
- Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
- Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma w danym momencie chęć do kontaktu z Tobą. Uszanuj to.
- Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i szkolnych aktywności.

2. Zasady komunikacji między uczniami:

- Zachowuj życzliwość i szacunek wobec kolegów/koleżanek.

- Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
  - Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
  - Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji. Nie używaj wulgaryzmów.
  - Stosuj formy grzecznościowe.
  - Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).
3. Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni:
- Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
  - Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
  - Szanuj prawo innych osób do prywatności.
  - Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/koleżanek i nauczycieli/pracowników szkoły bez ich wyraźnej zgody.
  - Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.
4. Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie:
- Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany, wykluczony z grupy.
  - Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej nietykalność cielesną.
  - Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
  - Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj kolegów/koleżanek. Nie komentuj ich cech wyglądu, charakteru, efektów pracy. Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi.
  - Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek, innych osobach im bliskich, o nauczycielach czy innych dorosłych.
  - Nie narażaj siebie i innych uczniów na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu zarówno fizycznemu, jak i psychicznemu.
5. Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy:
- Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
  - Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz - w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
  - Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
  - Dbaj o wizerunek swój oraz innych – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych Ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych.
  - Szanuj prywatność i chroń intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by je naruszały.
  - Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania wychowawcy lub innej dorosłej osobie.

- Nie prowokuj innych do niepotrzebnych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.
- Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
- Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
- Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

6. Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów:

- Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę.
- Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną, gdy opadną Wasze emocje.
- Zadbaj o odpowiednie miejsce i czas na rozmowę.
- Powiedz drugiej osobie, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
- Słuchaj drugiej osoby. Zapytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałeś/usłyszałaś, dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałeś/zrozumiałaś jej komunikat.
- Wspólnie uzgodnijcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
- Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc nauczyciela, wychowawcę, pedagoga, psychologa lub dyrektora szkoły. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie zostawiaj nierozwiązanego konfliktu.
- Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym pracownika szkoły.

IV. Osoby i miejsca, gdzie można uzyskać pomoc

W sytuacji gdy:

- doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w szkole lub poza nią,
  - jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby,
  - dzieje się coś niepokojącego,
  - przeżywasz trudne chwile,
- nie zostawaj z tym sam/sama. Możesz znaleźć wsparcie. Blisko Ciebie są osoby, które będą umiały Ci pomóc.

Osoby, do których zawsze możesz się zwrócić w szkole o pomoc:

- osoba przyjmująca zgłoszenia o krzywdzeniu / osoba zaufania;
- psycholog szkolny;
- pedagog szkolny;
- wychowawca;
- każdy nauczyciel i pracownik szkoły, którego darzysz zaufaniem.

Możesz też szukać wsparcia poza szkołą. Warto znać telefony zaufania i miejsca, w których możesz uzyskać fachową pomoc:

- **800-12-12-12** – całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka;
- **116-111** – całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;
- **112** – numer alarmowy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.